

Jyväskylän seurakunta

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Hyväksytty kirkkovaltuustossa toukokuun 12. päivänä 2009
ja vahvistettu Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulissa toukokuun 27. päivänä 2009

SISÄLLYSLUETTELO

I	HAUTAUSTOINTA KOSKEVAT SÄÄDÖKSET	1-2	§
II	HAUTAUSMAAT	3	§
III	HAUTAUSMAAKAAVA JA KÄYTTÖSUUNNITELMA	4-5	§
IV	HAUTA	6-8	§
V	HAUTAMAKSUT	9	§
VI	HAUTAOIKEUS	10-12	§
VII	TODISTUS HAUTAOIKEUDESTA	13	§
VIII	HAUTAOIKEUDESTA LUOPUMINEN	14	§
IX	RUUMIIN JA TUHKAN KÄSITTELY, SÄILYTTÄMINEN JA KULJETTAMINEN	15-17	§
X	HAUTAAMINEN	18-21	§
XI	HAUDATUN RUUMIIN TAI TUHKAN SIIRTO	22	§
XII	TUHKAUS	23-28	§
XIII	HAUDAN HOITAMINEN	29-32	§
XIV	HAUTAMUISTOMERKIT	33-36	§
XV	HAUTAKIRJANPITO	37	§
XVI	HAUTAUSMAAN KATSELMUS	38	§
XVII	LIKKUMINEN HAUTAUSMAALLA	39	§
XVIII	HAUTAUSMAALLA NOUDATETTAVA JÄRJESTYS	40-41	§
XIX	RÄJÄYTYSTYÖT	42	§
XX	VOIMAANTULO	43	§

I HAUTAUSTOINTA KOSKEVAT SÄÄDÖKSET

- 1 §** Jyväskylän seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä.

Hautaustoimilaki (457/2003) HL
 Kirkkolaki (1054/1993) 17 luku KL
 Kirkkojärjestys (1055/1993) 17 luku KJ
 Terveystensuojeluasetus (1280/1994) 7 luku 39 42 § Ts.

- 2 §** Seurakunnan hautaustoimesta vastaa kirkkoneuvosto, jonka avuksi on kirkkovaltuusto asettanut kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan. Johtokunnan tehtävät on määritelty valtuuston vahvistamassa johtosäännössä. Tämän ohjesäännön lisäksi päätösvallan käyttämisestä hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään viranhaltijoiden tehtäväkuvissa.

Hautaustointia hoitaa hautaus- ja puistopalvelut.

II HAUTAUSMAAT

- 3 §** Jyväskylän seurakunnan hautausmaat ovat:
- Vanha hautausmaa
 - Seppälän hautausmaa
 - Säynätsalon hautausmaa
 - Seppälänkankaan hautausmaa
 - Tikkakosken hautausmaa
 - Korpilahden hautausmaa ja sankarihautausmaa

Seppälän hautausmaalla on alueet joukkotuhon uhrien hautaamiseksi yhteishautaan (ns. vara-alueet).

Hautausmaita voidaan perustaa ja laajentaa siitä erikseen säädetyssä järjestyksessä.

HL 1 luku 3 §
 KJ 17 luku 1 §

III HAUTAUSMAAKAAVA JA KÄYTTÖSUUNNITELMA

- 4 §** Hautausmaan käytössä noudatetaan hautausmaakaavaa ja hautausmaan käyttösuunnitelmaa.

KL 17 luku 8 §
 KJ 17 luku 6 §

- 5 §** Kaavassa hautausmaaksi merkityn alueen hoito toteutetaan yleisalueen hoitona, mikä käsittää yhtenäisten nurmialueiden nurmenleikkuun tai pinnan siistimisen ja muun kasvillisuuden hoitamisen.

IV HAUTA

- 6 §** Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua aluetta hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan. Hauta voi olla arkku- tai uurnahauta (tuhkahauta, sirotteluhauta, uurnaholvi).

Haudan vähimmäissyvyydestä määrätään terveydenhoitolainsäädännössä. (Ts.as. 1280/94 40 § 2 mom).

Vanha sukuhauta voidaan seurakunnan hyväksymällä tavalla oikeudenomistajien keskinäisellä sopimuksella jakaa.

- 7 §** **Arkkuhaudan** hautapaikan koko on merkitty hautakaavaan. Arkkuhaudan syvyys on 150 cm. Hautaan saa haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin. Tällöin on edellä mainittuun haudan syvyyteen lisättävä 60 cm kutakin seuraavaa arkkua kohti.

Arkkuhautaan saa haudata myös tuhkan.

Uurnahaudan koko on enintään 1 m². Tuhkauurnasijalle varataan haudassa tilaa vähintään 30 x 30 cm.

Uurna haudataan 60 cm tai 100 cm syvyyteen.

Muistolehto, yhteishauta-alue

Muistolehto on uurna- ja tuhkahautojen yhteishauta-alue. Alueella ei ole merkittyjä hautapaikkoja eikä yksityisiä muistomerkkejä. Haudatuille voi olla yhteinen muistomerkki.

Muistolehto- ja sirotteluhauta-alueilla olevan uurnan tai tuhkan paikkaa ei ilmoiteta omaisille eikä ulkopuolisille.

Tätä sovelletaan myös anonyymiarkkuhauta-alueelle haudattaessa.

Uurnaholvi (kolumbaario)

Uurnaholvi on rakennus, huone, rakennuksen osa tai rakennettu tila tuhkauurnille. Uurnaholvit voi sijaita erillisenä rakenteena hautausmaalla, kirkkojen yhteydessä tai hautausmaiden kiinteistöissä.

Uurnaholvissa on tilaa yhdelle tai useammalle uurnalle. Hautaoikeus luovutetaan määrävuosiksi, jota aikaa voi jatkaa. Määräajan päätyttyä seurakunta hautaa tuhkan ko. hautausmaan muistolehtoon.

- 8 §** Käytetyn arkkuhautasijan koskemattomuusaika on Jyväskylän seurakunnan hautausmailla 25 vuotta.

Tämä määräys ei koske tuhka- ja uurnahautoja.
(Ts.as.1280/94 40 § 2 mom)

V HAUTAMAKSUT

9 § Kirkkovaltuusto vahvistaa hautojen luovutushinnat.

Hautausmaihin hautaamisesta sekä kirkkojen, kappelien ja muiden tilojen käytöstä sekä muista hautaamiseen liittyvistä tehtävistä on suoritettava kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan vahvistamat hautauspalvelumaksut.

VI HAUTAOIKEUS

10 § Hauta luovutetaan Jyväskylän seurakunnan hautausmaalta kotikuntalain 4 §:ssä mainituille vainajille. Ulkokuntalaisille voidaan luovuttaa uusia arkku- ja uurnahautoja Seppälän ja Tikkakosken hautausmailta ja uurnahautoja myös Seppälänkankaan hautausmaalta. Muistolehto- ja sirottelualueille voidaan haudata myös muualla kuin Jyväskylässä henkikirjoilla olleita vainajia. Korpilahden hautausmaalle haudataan ensisijaisesti liittymäsopimuksen mukaisesti Korpilahdella asuvia ja heidän sukulaisiaan.

Hautaoikeuden luovuttamista koskevista hautausmaakohtaisista rajoitusten periaatteista määrätään hautausmaiden käyttösuunnitelmissa.

Hautaoikeus luovutetaan 25 vuodeksi. Ajasta päättää kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta hautaosaston käyttöönnotosta päättäessään.

Hautasijan osoittamisesta on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty ja päätetty.

Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautapaikan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta.

Hautaustoimilaki 2 luku 4 §
Hautaustoimilaki 8 luku 28 § 3 mom
KL 17 luku 2 §
KL 17 luku 5 §:n 3 mom
KL 26 luku 7 §
KJ 17 luku 3 §

11 § Haudattaessa aikaisemmin lunastettuun hautaan on hautausjärjestelyistä huolehtivan esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus asiaan sekä sukuselvitys.

KL 17 luku 4 §
HL 8 luku 23 §

12 § Hautaoikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä säädetään erikseen.

KL 17 luku 3 §

VII TODISTUS HAUTAOIKEUDESTA

- 13 §** Hautaoikeuden haltijalle annetaan hautakirja, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta ja hautaoikeuden haltijasta sekä, jos siitä on sovittu, keitä hautaan voidaan haudata.

KL 17 luku 3 §

VIII HAUTAOIKEUDESTA LUOPUMINEN

- 14 §** Hautaa ei saa luovuttaa toiselle.

Jos hautaoikeuden haltija haluaa luopua hautaoikeudesta, hän voi luovuttaa tämän oikeuden vain seurakunnalle. Seurakunnalle luovutetusta hautaoikeudesta ei makseta korvausta.

IX RUUMIIN JA TUHKAN KÄSITTELY, SÄILYTTÄMINEN JA KULJETTAMINEN

- 15 §** Ennen hautausta vainaja säilytetään tiiviissä ja hyvin suljetussa arkussa vainajien säilytystiloissa, jonne ei saa päästää sivullisia.

Arkkuun on merkittävä vainajan nimi.

Arkun avaamista ei saa suorittaa seurakunnan tiloissa, mikäli vainajaan liittyy terveysriski.

Tuhkauurnat tulee säilyttää urnien säilytystilassa ennen hautaamista. Urnassa on oltava vainajan nimi.

Säilytettävistä arkuista ja tuhkauurnista pidetään luetteloa.

- 16 §** Hautaus- ja puistopalveluista vastaava viranhaltija voi määrätä ruumiin siirrettäväksi hautaan ennen hautaamista terveydensuojelusyistä tai muusta erityisestä syystä. Tällöin hauta on peitettävä arkun korkeudelta.

- 17 §** Mikäli tuhkaa ei ole noudettu krematoriosta vuoden kuluessa tuhkaamisesta, seurakunnalla on oikeus haudata tuhka vainajan kuolinpesän kustannuksella sille hautausmaalle, johon vainajalla on oikeus tulla haudatuksi.

Terveysturvallisuusasetus 7 luku 41 §
Hautaustoimilaki 7 luku 19 §

X HAUTAAMINEN

- 18 §** Hautaaminen on toimitettava ilman tarpeetonta viivytystä.

Hautaamisesta on sovittava viimeistään seitsemän päivää ennen toimitusta. Samalla on esitettävä hautauslupa.

Hautauksen tapahtuessa Jyväskylässä siunaus suoritetaan kirkossa tai sen hautausmaan kappelissa, jonne vainaja tullaan hautaamaan tai haudalla.

Hautaoikeuden haltijan on suostuttava siihen satunnaiseen haittaan, minkä viereisten hautojen avaaminen tai niillä suoritettava työ aiheuttaa.

19 § Ruumis tai sen tuhka on haudattava helposti maatuvaan arkussa tai uurnassa. Materiaalien on oltava myrkyttömiä ja sellaisia, ettei ympäristölle muodostu haitallisia päästöjä.

20 § Ruumiin hautaaminen voidaan erityisistä syistä sallia ilman arkkua, mikäli terveydensuojelusäännökset sen sallivat.

- Tuhka voidaan sirotella tarkoitukseen varatulle alueelle tai haudata hautaan ilman päällystä.
- Hautaa avattaessa tulee ottaa huomioon seuraavaa:
- Jokainen hauta avataan tarkoin kartan määräämään paikkaan.
- Avatun haudan leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden mukaan.
- Näkyviin tulevat vainajien luut tulee suojata haudan avaamisen aikana ja sen jälkeen peittää ne haudan pohjalle.
- Haudan avaamisesta, peittämisestä, haudan kunnostuksesta ja hautaamisen yhteydessä tapahtuvasta haudalla olevien ja sille asetettavien muistomerkkien ja muiden rakennelmien siirrosta huolehtii hautaoikeuden haltijan kustannuksella seurakunta.
- Omaiset voivat peittää haudan arkun korkeudelta, jos siitä on erikseen sovittu. Hautausmaahenkilökunta valvoo työn suorituksen.

Ellei seurakunnalle ole seitsemän päivän kuluessa hautaamisesta tullut ilmoitusta siitä, mitä haudalla oleville kukkalaitteille on tehtävä, ne poistetaan.

21 § Hautauksia ei toimiteta sunnuntaisin eikä myöskään kirkollisina juhlapyhinä, itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä, juhannusaattona eikä jouluaattona. Erityisen painavista syistä kirkkoherra voi hautaustoimen päällikköä kuultuaan myöntää luvan hautauksen toimittamiseen em. päivinä.

Hautaustoimilaki 1 luku 2§
Hautaustoimilaki 7 luku 19 §
Terveydensuojeluasetus 40 § 1 mom

XI HAUDATUN RUUMIIN TAI TUHKAN SIIRTO

22 § Haudattu ruumis tai tuhka saadaan siirtää toiseen hautaan, jos lääninhallitus erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämää lupaa. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi hautaustoimen päällikölle. Lääninhallituksen luvan perusteella seurakunta tekee tai teettää haudatun ruumiin tai tuhkan siirron luvan hakijan kustannuksella.

Hautaustoimilaki 8 luku 24 §
 Terveysturvallisuusasetus 42 §
 Hallintolaki (434/2003) 34 § 1 mom

XII TUHKAUS

23 § Tuhkauksia toimitetaan Jyväskylän krematoriossa.

Kirkkoneuvosto vastaa krematorion toiminnasta ja määrää sen vastuunalaisen hoitajan. Krematorion käytännön toiminta tapahtuu hautaus- ja puistopalveluiden valvonnassa.

24 § Tuhkaus voidaan suorittaa kun siitä on hautauksen järjestäjän kanssa sovittu ja hautauslupa esitetty.

25 § Krematorion hoitaja vastaa siitä, että krematorion toiminnassa noudatetaan hyvää järjestystä ja asiankuuluvaa hienotunteisuutta.

Tuhkattavan arkun materiaaleista ei saa muodostua myrkyllisiä tai muuten saastuttavia savukaasuja.

Krematorionhoitaja voi kieltäytyä suorittamasta tuhkausta, mikäli vainajalla tiedetään olevan sydämentahdistaja tai muu polttotilanteessa vaaraa aiheuttava laite.

Tuhkaus on suoritettava annettujen erityismääräysten ja krematoriuunin käyttöohjeita noudattaen.

Sivullisia ei saa krematoriotiloihin päästää.

26 § Krematoriossa on pidettävä hautaustoimilain mukaista rekisteriä.

27 § Tuhkan luovuttamisessa noudatetaan mitä hautaustoimilaissa säädetään.

28 § Tuhkauksesta suoritettavat maksut vahvistaa kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta.

Hautaustoimilaki 7 luku 18§, 19§, 20§

XIII HAUDAN HOITAMINEN

29 § Haudan hoidosta perittävät maksut vahvistaa kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta.

30 § Milloin haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, voi kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta velvoittaa hautaoikeuden haltijan vuoden kuluessa siitä, kun johtokunnan päätös on annettu hänelle tiedoksi, hoitamaan haudan kuntoon uhalla, että hautaoikeus muutoin julistetaan menetetyksi.

- 31 §** Kun merkittävän henkilön tai kulttuurihistoriallisesti erityisen arvokkaan haudan hautaoikeus päättyy, kirkkovaltuusto voi määrätä haudan seurakunnan kustannuksella säilytettäväksi. Haudan säilyttämisestä voidaan tehdä sopimus joka oikeuttaa myös muun yhteisön tai henkilön vastaamaan haudan säilyttämisestä. Sopimus ei anna hautaoikeutta.
- 32 §** Sen, joka ammatillisesti haluaa seurakunnan hautausmailla suorittaa hautojen hoitoa, on saatava siihen lupa kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnalta. Lupa voidaan myöntää vain määräajaksi. Lupaa ei voida myöntää seurakunnan palveluksessa olevalle henkilölle.

KL 17 luku 5 §
 KL 24 luku 11 §:n 1 mom
 KL 24 luku 11 §:n 3 mom
 Hautausoimilaki 14 §:n 3 mom

XIV HAUTAMUISTOMERKIT

- 33 §** Uudesta muistomerkestä on laadittava suunnitelma, joka on hyväksyttävä seurakunnalla ennen muistomerkin valmistamista. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista sekä uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle. Haudalle saa asettaa hautausmaan käyttösuunnitelman, hautaosaston käyttöönottopäätösten tai seurakunnan hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin.

Päätöksen hautamuistomerkin tai sitä koskevan muutoksen hyväksymisestä tekee hautausoimesta vastaava viranhaltija.

Kun haudalle on saatu tuoda uusi hyväksytty muistomerkki, eikä seurakunta halua entisen muistomerkin säilyttämistä on hautamuistomerkin toimittajan huolehdittava entisen muistomerkin asianmukaisesta hävittämisestä.

Kiinteistö- ja hautausoimen johtokunta voi painavista syistä antaa luvan ohjeista poikkeavan muistomerkin asentamiseen.

Muistomerkin kallistuessa se on hautaoikeuden haltijan toimesta oikaistava niin, ettei se aiheuta vahingon vaaraa. Kiireellisessä tapauksessa seurakunnalla on oikeus ryhtyä tilanteen vaatimiin toimenpiteisiin vaaran poistamiseksi. Työstä aiheutuneet kulut peritään hautaoikeuden haltijalta.

- 34 §** Hautamuistomerkin asentaminen on sallittu vain kiinteistö- ja hautausoimen johtokunnan määräämänä aikana. Muistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty.

Asennustyön jälkeen hauta on heti siistittävä. Jos viereistä hautaa on vahingoitettu, on se heti korjattava. Kiinteälle omaisuudelle tai kasvillisuudelle aiheutetut vahingot tai seurakunnalle jääneet siistimistyöt veloitetaan vahingon aiheuttajalta tai laiminlyöjältä täysimääräisenä.

Muistomerkin pystytyksen ajankohdasta on sovittava hauta- ja puistotoimiston kanssa.

Muistomerkit on asennettava haudan rajojen sisäpuolelle. Raskaan muistomerkin perustus on tehtävä riittävän syvälle ja siten, ettei viereisen haudan avaaminen aiheuta vaaraa.

Hautaus- ja puistopalveluilla on oikeus poistaa tai määrätä poistettavaksi haudalta asiaankuulumattomat aidat, puut, pensaat, rikkoutuneet hautamerkit ja penkit.

35 § Seurakunnalla on oikeus poistaa määräysten vastaisesti asennetut tai paikoilleen asettamatta jätetyt hautamuistomerkit tai muut laitteet. Työstä aiheutuvat kustannukset veloitetaan laiminlyöjältä.

36 § Muistomerkeistä johtuvat erimielisyydet käsittelee ja ratkaisee kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta.

Hautaustoimilaki 5 luku 14 §
KL 17 luku 6 §
KJ 17 luku 12 §

XV HAUTAKIRJANPITO

37 § Haudoista ja haudatuista pidetään hauta- ja vainajaluettelo.

Yhteishauta-alueesta laadittuun karttaan on merkittävä haudatun uurnan tai tuhkan paikka sekä erikseen laadittavaan luetteloon hautauspäivä sekä vainajan henkilötiedot.

Hautaustoimilaki 5 luku 12 §

XVI HAUTAUSMAAN KATSELMUS

38 § Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta huolehtii siitä, että hautausmaan ja sillä olevien rakennusten katselmus suoritetaan vuosittain. Katselmuksessa päätetään toimenpiteistä, joihin hautaustoimen päällikön tekemät esitykset sekä johtokunnan omat havainnot antavat aiheutta.

Katselmuksesta on laadittava pöytäkirja, joka toimitetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle.

Erityisesti katselmuksessa tulee kiinnittää huomiota,

- 1) onko hautaustoimen ohjesääntöä ja vahvistettua hautausmaan käyttösuunnitelmaa noudatettu;

- 2) onko hautakirjanpito yhtäpitävä hautausmaalla suoritettujen toimenpiteiden kanssa;
- 3) onko yksityisiä hautoja kunnostettu ja hoidettu ohjesäännön mukaisesti ja
- 4) onko seurakunnan huolehtimien hautojen hoito ollut sopimusten ja annettujen määräysten mukaista.

XVII LIKKUMINEN HAUTAUSMAALLA

39 § Hautausmaat ovat yleisölle avoinna seurakunnan erikseen päättäminä aikoina.

XVIII HAUTAUSMAALLA NOUDATETTAVA JÄRJESTYS

40 § Hautausmaalla on käyttäydyttävä sen pyhyyttä ja rauhaa vastaavalla tavalla. Hautausmaan käyttäminen sen pyhyydelle vieraisiin tarkoituksiin on kielletty.

Hautausmaahenkilökunnan velvollisuus on valvoa, että hautausmaalta poistetaan henkilöt, jotka käyttäytyvät sopimattomasti tai rikkovat järjestyssääntöjä.

Jätteet on lajiteltava asianmukaisella tavalla siten, että jäte voidaan hyödyntää ja lajitella vaatimusten mukaisesti.

Tarkempia järjestysmääräyksiä antaa kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta.

41 § Seurakunta voi kieltää henkilöiltä tai yrityksiltä, jotka ammattimaisesti suorittavat muistomerkkien pystyttämistä ja kunnostamista taikka hautojen hoitoa, työskentelyn hautausmaalla, jos he ovat esiintyneet häiritsevästi ja varoituksista huolimatta jättäneet noudattamatta hautausmaasta voimassa olevia määräyksiä.

Järjestyslaki (612/2003)

XIX RÄJÄYTYSTYÖT

42 § Räjätystyön suorittamisesta hautausmaalla noudatetaan mitä siitä erikseen säädetään ja määrätään.

Räjätysten suorittaminen hautausmaalla ei ole suositeltavaa muutoin kuin poikkeustapauksissa.

Räjähdeasetus (473/1993) 2 luku 5 § 1 ja 2 mom
 Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista (122/2002) 2 §
 Panostajalaki (219/2000)
 Valtioneuvoston päätös räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista (410/1986, muutokset 848/1994, 49/1995, 121/1996 ja 123/2002).

XX VOIMAANTULO

43 § Tämä ohjesääntö tulee voimaan, kun tuomiokapitulin vahvistamista koskeva päätös saa lainvoiman.

Tällä ohjesäännöllä kumotaan aikaisemmat seurakuntien vahvistetut ohjesäännöt:

- Jyväskylän kaupunkiseurakunta 30.8. 2005
- Jyväskylän maaseurakunta 14.12. 2005
- Korpilahden seurakunta 15.12. 2004